

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези ІХ Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(20-21 жовтня 2023 р.)**

1 том

ОДЕСА 2023

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези ІХ Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 20-21 жовтня 2023 р.). — Т.1. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2023. — 119 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 4 від 30.11. 2023 р.

Редакційна колегія:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Демидова Віола Григорівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри сольного співу Одеської національної музичної академії імені Антоніни Нежданової.

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції

Технічний редактор Г.О. Реброва

©Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2023

巧：歌手必须具备优秀的声乐技巧和歌唱技巧，包括呼吸、发声、吐字、语调等。掌握并运用这些技巧是成功歌唱的关键。

3、情感表达能力：歌手必须能够准确地理解和表达歌曲中的情感，并通过演唱向观众传达情感。他们必须具有敏锐的敏感性和表现力，以及对不同类型音乐作品的理解和感知能力。

4、拥有艺术表现手段：对于歌手来说，运用艺术表现手段的能力对于清晰、自信地展现声乐作品的艺术形象、通过力度、力量、音色、风格等方面的风格特征是绝对必要的。通过面部表情和肢体语言等，声音的情感色彩。明智地运用这些元素可以提高歌手的表演，让观众更好地理解并接受他的表演。

5、声音控制：歌手必须掌握控制声音的能力，包括音量控制、声音平衡、声音稳定等。这些技巧可以保证歌手在演唱时保持良好的声乐状态，避免出现疲劳、失声等问题。

6、自我推销能力：独立歌手还必须具备一定的自我推销能力，包括社交媒体的运用、宣传材料的制作和发布、与粉丝互动的能力等。

这些技能可以帮助他们更好地宣传自己的音乐和形象，并与观众建立良好的关系。

这些是声乐学生在独立创作声乐作品的过程中必须解决的一些主要任务。这些技能的发展和提高需要歌手的集中训练和系统练习。学生在独立创作的过程中，要自觉努力提高自己的艺术水平和声乐表演能力。

来源清单

- 1 李园园. 2016, 论美声唱法中的声情并茂[J].北方音乐, 36(04):161.
- 2 王轶雯. 2023, 美声唱法及其演唱技巧探讨[J].艺术评鉴, (02):51-55.
- 3 段英放. 2022, 美声唱法中气息与演唱的技巧研究[J].戏剧之家, (28):114-116.

Клим'юк Юрій-Станіслав,
здобувач третього рівня вищої освіти
кафедри фортепіанного виконавства
та педагогіки мистецтва;
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Факультет мистецтв імені Анатолія Авдієвського

ОСОБЛИВОСТІ АКСІОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ І ХОРЕОГРАФІЇ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

На різних етапах розвитку суспільства йде безперервна зміна цінностей в еволюційному режимі, але тільки на переломних етапах відбувається тотальна за масштабом та змістом зміна ціннісних систем. Саме в такий період, очевидно, вступив сучасний світ сьогодні, і саме в умовах євроінтеграції необхідне переосмислення цінностей у суспільному розвитку. Криза, що охопила практично всі етноси та регіони держави, характеризується сьогодні як глобальна і всеосяжна. Після кількох десятиліть перерви, суспільна думка знову звернулася до аксіосфери культури.

У сучасних словниках поняття «аксіологія» розглядається у якості філософської теорії загальнозначущих принципів, що визначають напрями людської діяльності і мотивацію людських вчинків. Але більш конкретне визначення даного поняття представлено в «Українському педагогічному словнику». В ньому «аксіологія» як наукова категорія представлена філософським вченням про матеріальні, культурні, духовні, моральні та психологічні цінності індивіда, колективу, суспільства щодо їх відношення до реального світу [Укр. Пед словн].

Звертаємо увагу на те, що у численних працях науковців гуманітарної сфери категорія «цінності» вважається однією з найважливіших для активності і розвитку людини в різні періоди її життя. Вона характеризує усе те, що не належить до природних явищ, але є важливим і значущим для особистості, тому стає метою прагнень і бажань. Зокрема Н. Ткачова, розглядаючи особистість, виділяє три основні складові - знання, завдання та емоційні установки. Вчена вважає, що знання є формою нашого відображення світу, завдання вражають загальну спрямованість індивіда, а емоційні установки дають унікальне забарвлення знанням і завданням [Ткачова, 2004: 57]

Зазначимо, що в галузі педагогіки це поняття розглядається з позиції компетентного підходу. Вчені розглядають «компетентність» у декількох аспектах: а) як систему знань і навичок, необхідних для здійснення ефективної професійної діяльності в умовах сучасного навчального процесу; б) уміння та здатність виконувати професійні обов'язки; в) реальна здатність досягти мети та результату професійної діяльності тощо [Бібік, 142-143]. Під «аксіологічною компетентністю» розуміють інтеграцію відповідного рівня професійних знань, умінь і навичок викладача, а також його особистісних цінностей та уподобань.

Аксіологічна компетентність є сполучною ланкою між мисленнєвим і практичним сприйняттям світу, так само як питання активних сторін людського життя визначаються зосередженістю на діяльності з точки зору розуміння, оцінки, використання багажу знань і духовних цінностей. Аксіологічно-компетентний напрямок у якості пріоритету сучасного навчального процесу зосереджує увагу на розкритті цінностей як істотно

сильних сторін особистості, її інтелектуальних, морально-духовних та мистецьких можливостей, що виражається в умінні вільно орієнтуватися в різноманітних ситуаціях. Освіта є основним чинником свідомого впровадження пріоритетних цінностей у суспільну свідомість через підготовку аксіологічної компетентності вчителів.

Наукові розвідки щодо методологічних підходів у галузі педагогіки мистецтва знайшли відображення у фундаментальних дослідженнях О. Отич, О. Олексюк, Г. Падалки, О. Рудницької, О. Ребрової, Л. Паньків, Г. Шевченко, О. Щолокової. У їх працях підкреслюється, що визначальним принципом фахового навчання майбутніх учителів є підготовка всебічно освічених і кваліфікованих фахівців, спроможних компетентно виконувати свої професійні функції. При цьому вчені підкреслюють важливість застосування аксіологічного підходу в системі їх фахової підготовки і зазначають, що ціннісні орієнтації регулюють мотиваційну сферу; вони спрямовують інтереси та потреби, а також додають стійкості як педагогу так і учням, визначаючи їх поведінкові реакції.

Концептуальні положення щодо до формування ціннісної парадигми і системи ціннісних орієнтацій представлені також у ґрунтовних працях теоретико-мистецтвознавчого і хореографічно-практичного спрямування таких відомих українських вчених і педагогів-хореографів як В. Авраменко, М. Вантух, К. Василенко, В. Верховинець, П. Вірський, А. Гуменюк, М. Загаркевич, А. Коротков, Ю. Станішевський та інші. Акцентуючи увагу на цінностях мистецької освіти, вчені відмічають необхідність спрямовувати зміст хореографічного навчання в аксіологічному контексті, що набуває особливого значення для розвитку здатності сприймати, оцінювати і творити у цій мистецькій галузі. В їх працях зазначається, що аксіологія в хореографічному навчанні виступає важливим компонентом гуманітарної парадигми. Це зумовлено тим, що життя людини в сучасних умовах розвитку суспільства набуває особливого значення. Вони підкреслюють, що в освіті твориться майбутнє життя наступних поколінь, тому важливо передавати їм в процесі навчання загальнокультурні та особистісні цінності, навчити цінувати прекрасне у навколишньому світі.

Аналіз та осмислення поглядів представлених вище вчених дозволяє звернутися до ціннісних аспектів пізнання творів мистецтва у хореографічній освіті і розглядати їх у якості стратегії, яка визначає перспективи подальшого вдосконалення навчального процесу, а також відкриває нові шляхи розвитку педагогічної майстерності з використанням педагогічних ресурсів для формування особистості у сфері хореографії.

Аксіологічна компетентність стає необхідною складовою педагогічної діяльності майбутнього фахівця в галузі хореографії, адже саме ця складова відображає ступінь його готовності до роботи з учнями, передачі знань, умінь та формування особистісних цінностей на високому професійному та методичному рівні. Але ціннісні орієнтації в галузі мистецької й зокрема хореографічно-педагогічної освіти мають свою специфіку. Майбутнього педагога може цікавити не тільки те, що відображається в свідомості, які причини спонукають до виникнення певного явища та законів його розвитку, але й яке значення вони матимуть для розвитку особистості з функціональної точки зору та з позицій формування фахових компетенцій.

Важливими особливостями аксіологічної компетентності вчителя хореографії є також розвиток емоційного інтелекту, формування фундаментального досвіду і емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва. Саме розвиток аксіологічного сприйняття навколишнього світу за допомогою мистецтва сприяє формуванню творчої особистості. Відтак аксіологічну спрямованість фахової підготовки вчителів хореографії можна визначити як сукупність компетентностей, необхідних для успішного виконання професійної діяльності в галузі хореографічного мистецтва. Такі компетентності мають включати загальні, мистецтвознавчі знання, хореографічні вміння, навички та індивідуально-особистісні характеристики. Відповідно, професійність викладачів хореографії можна визначити як сукупність аксіологічних компетенцій, необхідних для успішного виконання професійної діяльності в галузі хореографічного мистецтва.

Враховуючи ці тенденції важливо, щоб фахова підготовка студентів в галузі хореографії набувала більшої аксіологічної спрямованості, адже саме вона стає базовою основою для ціннісного сприйняття творів хореографічного мистецтва.

Література

1. Вантух М.М. Українська хореографічна культура у сучасному державному процесі: стан, проблеми, перспективи/ матеріали науково-практичної конференції 28 жовтня 2003 р. К, 2003, с. 5-11.
2. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи / Н.М. Бібік, Л.М. Ващенко, О.В. Овчарук, Л.І. Парашенко та ін. К., «К.І.С.», 2004.
3. Професійна освіта: Словник / укладач С. У. Гончаренко та ін. К: Вища школа, 2000, с. 149.
4. Падалка Г.М. Мистецька освіта студентської молоді: сучасні підходи. *Молодь в сучасному світі: морально-естетичні та культурологічні виміри*. К.,

2001, с. 188-192.

5. Рудницька О. Українське мистецтво у полікультурному просторі: навч. посіб. К., 2000, 208 с.

6. Ткачова Н. Історія розвитку цінностей в освіті: монографія. Харків: Видавн. центр ХНУ ім. В. Каразіна, 2004, 432 с.

7. Гончаренко С.У. (2011), Український педагогічний енциклопедичний словник. Вид. 2-ге. - Рівне: Волинські обереги. 552 с.

Bohdana Renk

State institution

“Southern Ukrainian National
University named after K. D. Ushinsky”

Supervisor: Iryna LEVYTSKA,

Candidate of Pedagogical Sciences

USE OF INTERACTIVE TECHNOLOGIES IN VOCAL TRAINING OF HIGHER EDUCATION STUDENTS

Abstract. In the article, the author considers the experience of modern domestic and foreign scientists regarding the use of interactive technologies in the process of vocal training. The main aspects of the author's vocal techniques aimed at the development of future specialists in the field of musical art as creative, active, multifaceted individuals who gain knowledge as a result of independent search thanks to the creative educational environment created by the teacher are considered.

Keywords: vocal training, interactive technologies, author's methods, future specialists in the field of musical art.

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВОКАЛЬНОМУ НАВЧАННІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Анотація. У статті автор розглядає досвід сучасних вітчизняних та зарубіжних науковців щодо використання інтерактивних технологій у процесі вокального навчання. Розглянуто основні аспекти авторських вокальних методик, спрямованих на розвиток майбутніх фахівців у галузі музичного мистецтва як творчих, активних, багатогранних особистостей, які отримують знання в результаті самостійного пошуку завдяки створеного викладачем творчого освітнього середовища.

Ключові слова: вокальне навчання, інтерактивні технології, авторські методики, майбутні фахівці в галузі музичного мистецтва.